

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V spravi prejeman mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna poltirnata (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna poltirnata (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenmi nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 8. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 128.

Današnja številka obsega 6 strani.

Volitev v Zedinjenih državah in katoličani.

V Ameriki se bo vršila na jesen, dne 5. novembra, volitev predsednika Zedinjenih držav. Volilni boj se je že tako razvnel, da so ameriški časopisi polni raznih premišljevanj in kritik o predsedniških kandidatih.

Slovenci v Ameriki so, kolikor se da posneti po njihovih listih, razdeljeni. Eni so za Tafta, drugi so zopet za demokratičnega kandidata Wilsona, za Roosevelta se pa ne poteguje nobeden. Korupcija pri državni upravi in pri volitvah je neprimerno večja kakor v evropskih državah. In če tožimo, da vlada dajo pri nas v politiki in v gospodarstvu karteli, smemo biti kljub temu veseli, da nimamo še ameriških razmer. Tam predsedniki in ves njihov štab z eno roko maha po trutih, z drugo pa jemlje dolarje in si žepe polni. Je torej za enkrat še čisto negotovo, komu bodo ameriški milijonarji ponudili svojo roko in odprli svoje blagajne. To bo namreč odločevalo pri prihodnjih volitvah.

Boli zanimivo je vprašanje: Kakšno stališče zavzemajo v tej volitvi ameriški katoličani.

Ker je v Zedinjenih državah cerkev ločena od države in nima državna uprava na usodo in razvoj cerkve nobenega vpliva, je samoposeli jasno, da ne bo zavzela cerkev kot taka pri volitvi nobenega stališča. Naj bo Taft, Roosevelt ali pa Wilson izvoljen, to je za cerkev popolnoma vseeno.

Kar se tiče osebnega prepričanja, so katoliški škofje večinoma demokrati. Kardinal Gibbons, najbolj ugleden cerkveni knez v Ameriki, je bil na primer osebno navzoč na demokratični narodni skupščini, kjer se je postavil Wilson za kandidata. Ravnotako je večina škofov, v kolikor se sploh udeležujejo strankarskopoličnega gibanja, demokrati. Prejšnje čase je bil nadškof Irelan v St. Pavlu edini republikanec med škofi, sedaj pravijo, da jih je nekaj več. Tudi katoliški laiki se bolj nagibajo na demokratično stran, dasi ne ravno iz verskih ozirov. Irski katoličani, ki tvorijo v Ameriki večino, so nasprotniki republikanske stranke zato, ker je ta prijateljica Angležev. Posebno pa velja to za kandidata Tafta. Iz istega vzroka mu bodo nasprotovali tudi nemški katoličani.

Za katoliško cerkev je torej, kakor rečeno, popolnoma enako, kdo izmed teh kandidatov prodre. Katoličan ni nobeden izmed njih. Pač so kandidirali na skupščini v Baltimoru irskega katoličana O'Gormana za podpredsednika, pa je propadel. Kake posebne naklonjenosti cerkvi nasproti ni pričakovati od nikogar, preganjanja pa tudi ne. Po ustavi je sploh izključeno, da bi predsednik cerkev šikaniral in stiskal, če bi tudi hotel. Na drugi strani se pa vsi trije kandidati cerkvi nasproti popolnoma korektno obnašajo; to že zaradi tega, ker upajo na ta način glasove katoličanov nase združiti. Roosevelt je napravil kot predsednik katoličanom veliko komplimentov, posebno jezuitom. Jezuitske šole so mu bile prav posebno pri srcu. V Peorii, Illinois je imel celo predavanja o dobrodelnosti katoliške cerkve. Z znanim socialnim škofom Spaldingom sta bila dobra znanca. Ko so mu očitali protestantovski pastirji v svojem protestu nekorektnost, ker je kot predsednik slovesno sprejel v Beli hiši kardinala Satolija, odposlanca rimske kurije, jih je zavrnil, češ, da sprejema tudi luteranske in metodistične korporacije. Če bi drugače postopal, bi bil slab zastopnik ljudstva in nevreden predsednik. Hkra-

tu jim je povedal, da pride čas, ko utegne tudi predsedniški stol zasesti katoličan, o katerem upa, da se bo ravno tako tolerantno obnašal nasproti protestantom, kakor se on nasproti katoličanom.

Tudi Taft ni napačen človek. V verskem oziru je jako toleranten politik, ki pazi na to, da se nobenemu verstvu ne krati svoboda. Kot guverner na Filipinih je vodil pogajanja s papežem Leonom XIII. Prišel je osebno sam v Rim in rešil silno zapleteno filipinsko vprašanje v popolno zadovoljnost obeh prizadetih delov cerkve in republike. Sicer je pa Taft Trinitarec in nekoč v marmorskem templju v mestu Salt Lake City v Utahu celo pridigal. Pri mormonih govori namreč lahko vsakdo. Pravijo, da je ljudem posebno gorko priporočal milobo in ljubeznivost v družabnem občevanju.

Kolikor se da sklepati iz Wilsonovega življenja, je tudi ta prijatelj katoliške cerkve.

Ameriški katoličani gledajo torej tozadevno čisto mirno v prihodnost. Strastnih in zagriženih fanatikov proti cerkvi se seveda tudi v Ameriki ne manjka, ali ti nimajo v državi nobenega pomena in najmanjšega vpliva. Amerika ima široko srce in svobodo za vse.

Naše slovensko katoliško dijaštvo.

Socialni sestanek podružnice »Slovenske dijaške zveze« za Gorenjsko v Kropi.

Dne 29. avgusta so se sestali gorenjski katol. dijak v Kropi, da uredniško namero, ki si jo je podružnica zapisala na svoj počitniški program, namreč obiskovati industrialne kraje, proučevati gospodarske razmere in iz njih izviračo socialna vprašanja. Sestanek je izpolnil v polnem obsegu svoje naloge.

Po pozdravu g. župnika Valentina Oblaka otvoril gov. predsednik sestanek. Nato sledi informacijsko predavanje g. župnika, ki v poljudnih besedah razloži in naslika, kaj bomo videli v združni tovarni in v takimenovanih vigencah. Zanimiva je bila debata. Ogleddvanje delavnic nam je nazorno pokaznjevalo prvo predavanje, ki je bilo nekaka priprava za popoldansko predavanje g. kateheta Azmana. Obiskali smo tudi izvir Kroparice in videli ob poti razvaline starih fužin.

Popoldne smo pozdravili v svoji sredi zasnovatelja ideje o socialnih sestankih, g. J. Hafnerja, ki se oglasi k besedi, da ob začetku akciji spregovori o pomenu takih sestankov. Nasprotno dijaštvo je študiralo narod večinoma le na veselicah. Toda kakor smo se tudi glede vseh drugih ozirov emancipirali od liberalcev in radikalcev, tako je čas, da se tudi glede metode, kako naj spoznavamo domovino in njene razmere. Odslej naj spoznava naše dijaštvo narod misel teh sestankov je nova in zmožna, da poživi podružnico. Če se ideja socialnih sestankov začne povsod upoštevati in praktično izpeljevati, bomo v kratkem imeli pred seboj S. D. Z. pomlajeno, okrepljeno. Naše organizacije morajo skrbeti, da ostane katoliško dijaštvo v neprestanem stiku z ljudstvom, da se na eni strani dijak ne odtuji ljudstvu, na drugi strani pa, da se v ljudstvu utrdi zaupanje do naše svetne inteligence. K temu pa pripomorejo mnogo imenovani sestanki. Ti sestanki pa nam utegnejo pridobiti novih članov. Končno so taki sestanki najboljša priprava za socialno delo, h kateremu je poklican vsak inteligent, ki se je s pomočjo ljudstva povzpela na višje družabno stališče. Pogosto se povdarja med nami potreba apologetičnega študija. Po pravici. Kat. dijak je dolžan utrditi versko prepričanje najprej sebi, potem naj gre in naj ga utrjuje

tudi drugim. Toda če hočete socialno delati med ljudstvom, vam je koristna in potrebna tudi sociološka izobrazba. Krščanska sociologija je pa tudi sijajen dokaz življenske moči in sposobnosti krščanstva. Kot zgled, kako se kulturni boj pri nas vedno bolj osredotočuje na gospodarskem polju, naj vam služi politično ozadje polomov liberalnih združnih naprav. Odkrilo se je, da jih liberalni magnatje sami uničujejo z namero, vzeti ljudstvu zaupanje v gospodarsko vrednost združništva. Če bi se jim to posrečilo, bi bil zadan silen udarec našemu združništvu. Pa zakaj to pripovedujem? Zato, ker se iz tega razvidi nujna potreba soc. dela za vsakega katol. inteligenta. Po dokončanih študijah boste prišli v razmere, ki so vam znane, katere boste ravno zaradi tega lahko izboljšali. Lepo geslo: »Z Bogom za narod« moramo udeležiti tudi v dejanju.

Tov. predsednik se zahvali govorniku in prosi g. kateheta, da predava o razvoju industrije v Kropi in o njenem vplivu na prebivalstvo. Dijaštvo je bilo zelo zadovoljno in izjavljalo, kako so koristna taka predavanja in taki sestanki, ki zaslužijo, da ostanejo na dnevnem redu počitniškega programa S. D. Z. Nato zaključil tov. predsednik lepo uspeli sestanek in se zahvali vsem gospodom, ki so pripomogli, da je imel sestanek znameniti uspeh, ki bo rodil gotovo lepe sadove.

Strašna nesreča v francoskem rudniku La Clarence. 40 rudarjev mrtvih.

V rudniku La Clarence na Francoske mše je pripetila strašna nesreča. Vneli so se plini 930 m globoko. Zemlja se je tako hudo stresla, kakor ob potresu. Več poslopij je poškodovanih. Takoj so ukazali, da naj se poda rešilno moštvo in rovi, ki je pa moglo le počasi naprej. 24 nevarno ranjenih rudarjev so spravili takoj iz jame in dognali, da jih manjka še 35. Prvotno so upali, da jih najdejo kje skrite, a čez nekaj ur so jih našli mrtve. Rešilno moštvo je videlo strašne pojave: mrtva trupla brez glav. Iz rova so pripeljali že 21 mrličev, pogrešajo jih pa še 40, ki jih že prištevajo mrtvim žrtvam strašne nesreče. Pred vhomom v rudnik so bile zbrane žene in otroci ponesrečenih rudarjev, ki so obupno plakali. A podzemeljske sile niso bile zadovoljne z žrtvami prve eksplozije. Komaj so prihiteli v jamo prvi rešitelji, da izvršujejo delo usmiljenja nasproti svojim ponesrečenim tovarišem, sta sledili še dve eksploziji. Mrtev je bil vsled teh dveh eden, dva rešitelja sta pa bila nevarno ranjena, tretje pa niso mogli več dobiti, tako da cenijo število mrtvih rudarjev na 44. Na kraj nesreče se je pripeljal francoski delavski minister Dupny, ki vodi same rešilne dela. Ker so se čuli iz jame še nadaljnji poki, sodijo, da se je razširil požar po celem rudniku in so zato prekinili rešilno delo.

Štajerske novice.

Š Evharistični shod. Da vsak udeleženec dobi hitro pojasnilo, prosi kn. šk. lav. odbor za evh. shod vse vlč. gg. duhovnike, da gredo na roko udeležencem iz svojih krajev. Da pa bo vodstvo urejeno, so se določili dekanjski voditelji: župnik A. Čizek za dekanijo Stari-trg, žup. dr. J. Jančič za dekanijo Celje, dekan M. Tomažič za dekanijo Kozje, župnik J. Ozmeč za dekanijo Dravsko polje, kaplan J. Vogrin za dekanijo Braslovče, župnik I. Menhart za dekanijo Vel. nedelja, kaplan J. Podpečan za dek. Konjice, dekan J. Čizek za dek. Jarenina, P. Kasijan Zemljak za dekanijo Sv. Lenart, kaplan A. Lovrec za dekanijo Ljutomer, kaplan Fr. Božiček za dekanijo Maribor, levi in

desni breg, Vuzenico ter Marenberg, kaplan Fr. Sinko za dekanijo Šmarje, župnik J. Potovšek za dekanijo Nova cerkev, P. Pius Vakselj za dekanijo Ptuj, župnik Fr. Gomilek za dekanijo Rogatec, župnik J. Vogrin za dekanijo Zavrč, dekan J. Rotner za dekanijo Šaleška dolina, župnik Fr. Časl za dekanijo Laški trg, župnik Fr. Doberšek za dekanijo Videm, župnik A. Cilenšek za dekanijo Slov. Bistrica. — Ti dekanjski voditelji bodo najkasneje ob prihodu na skupna stanovanja dne 11. sept. določili voditelje skupin, voditelje sob itd. — Ti zadnji bodo vodili svoje ljudi pravočasno k skupnim prireditvam, k obiskovanju raznih dunajskih znamenitosti, k skupni hrani ob času, ki je določen na jedilnih kartah itd. Za vse te reči so posebna navodila, ki se bodo razdelila najkasneje na Dunaju. Določeno je tudi, da se na skupnem stanovanju ne dobi glavnik, brisača ali kar kdo potrebuje pri umivanju ali snazenju obleke, da mora vsak torej take reči s seboj imeti. — Opozarja se še ponovno, da mora vsak udeleženec lastno-ročno na železniški legitimaciji podpisati svoje ime, kakor je že tam napisano; dalje, da nihče ne pozabi doma kake kongres. listine, ker se te reči pozneje težko dobijo za zopetno plačo, ali pa sploh ne več. Vlak vsak plača na postaji kjer vstopi in plača polovico vozne cene, brez retourkarte. Zeleti bi bilo, da se pri dekanjskih voditeljih oglase taki možje ali žene, ki že poznajo Dunaj, da lahko kot voditelji storijo uslugo svojim rojakom.

Š Sv. Lenart v Slovenskih goricah. O priliki dekliškega shoda dne 25. m. m. je priredila podružnica »Slovenske Straže« za šentlenartski okraj Slomškovo slavnost, ki se je vršila v prenapolnjeni Arnuševi dvorani. V dveh letih svojega obstanka je podružnica nabrala nad 500 K potom udnine, z darovi itd.

Š Osebna vest. Osrednja zadruga za pospeševanje živinoreje in vnovčenje živine v Mariboru je nastavila lastnega živinorejskega instruktora g. Fr. Mauhlerja iz Koroškega. Gosp. Mauhler bo priredil vsako nedeljo gospodarske shode.

Š Predstojništvo usmiljenih bratov v Gradcu se je odločilo, da sezida novo bolnišnico na Sp. Štajerskem in sicer pri Zalcu v Savinjski dolini, ako bode našlo v ljudstvu samem za to primerno podporo. Služila bo zlasti ljudstvu, ki prebiva v okrajih Vransko, Gornji Grad, Šoštanj, Slov. Gradec, Konjice, Šmarje, Kozje, Brežice, Sevnica in Laško. Zalec je pa nekako v sredini teh okrajev. Sp. štajersko ljudstvo naj torej blagohotno podpira ta blagi namen, da mu v prihodnje ne bo treba pomoči iskati v tujih krajih, kakor do sedaj. Da se bo ta prepotrebni človekoljubni zavod lažje in hitreje mogel postaviti, se predstojništvo usmiljenih bratov obrne s ponižno prošnjo na velečastito duhovščino, slavne občinske urade, okrajne zastope, vse denarne zavode in ljudstvo Sp. Štajerja, da bi nas ti po svoji moči izdatno podpirali. Če se to zgodi, se začne bolnica zidati na spomlad l. 1913. Milodare za stavbo nove bolnišnice bo sta nabirala v Savinjski dolini gg. P. Kajetan Popotnik in fr. Jožef Majcen, katera sta pooblaščenca od c. k. namestnje v Gradcu z legitimacijo in zbiralno knjigo, v katero vsak dobrotnik podpiše lastnoročno svoje ime in prispevek, katerega daruje za zidanje človekoljubnega zavoda.

Š Razpisano učiteljsko mesto. Na 3razredni ljudski šoli pri Sv. Roku ob Sotli (II. krajevni razred) je razpisano mesto učiteljice. Prošnje do 25. t. m. na krajni šolski svet.

Š Ogenj. Iz Maribora: V torek ponoči proti 2. uri so opazili, da se je možno kadilo iz krojaške delavnice krojaškega mojstra Alojza Kapuna v Mariboru. Ko so vrata s silo odprli, je bi-

lo znotraj že vse v plamenu. Požarna bramba je po enournem gašenju omejila ogenj. Zgorelo je mnogo blaga za obleke. Škoda znaša okrog 4000 K.

š **Iz blaznice** v Feldhofu pri Gradcu je pobegnil neki Jože Zaberl, doma od sv. Stefana pri Šmarju pri Jelsah.

š **Posledice žganjepitja.** Nedavno se je v Vičancih pri Sv. Tomažu blizu Ormoža ubil delavec Janez Rep. Padel je pijan s podstrešja, na katerem je bil spal. Ko se je v spanju prebudil, je, ker je bil pijan, padel v globočino in se k smrti pobil. Pred kratkim se je v tej občini zgodil strašen uboj vsled žganja, sedaj pa zopet ta žalostni slučaj.

š **Vpisovanje učencev** v c. kr. samostojno nemško-slovensko gimnazij-ske razrede v Celju se bo vršilo 16. septembra od 8. do 12. ure dopoldne, in sicer od 8. do 10. ure v I. razred, od 10. do 12. ure pa v II., III. in IV. razred. Po vpisovanju v I. razred sledijo sprejemni izpiti. — Vodstvo.

š **Radgona.** 25. avgusta je priredilo tukajšnje slovensko katoliško izobraževalno društvo Slomšekovo slavnost, ki se je izvrstno obnesla in se je od blizu in daleč udeležilo veliko število ljudstva; domačini, iz Gornje Radgone in Slovenci z Ogrskega.

š **Videm.** Mladeniški shod je pretečeno nedeljo kljub slabemu vremenu dobro uspel.

š **Pozor davkoplačevalci!** Na pri- tožbo poslanca dr. Verstovška in tova- rišev glede osebnodohodninskega dav- kaj je odgovoril finančni minister Za- leski, da bo rad ustregel želji poslancev K. Z. in preiskal to zadevo, samo želi imeti natančnih podatkov, da se res nalaga ta davek celo zadolženim kme- tom. Opozarjamo davkoplačevalce, da obvestijo v vsakem okraju svoje po- slance natančno o predpisu tega davka, kjer mislijo, da se jim je zgodila kri- vica.

š **Izžrebani porotniki za tretje po- rotno zasedanje pri mariborskem okr. sodišču.** Kot glavni porotniki so izžre- bani sledeči: Franc Narat, krojaški mojster; Alojz Peheim, trgovec z lesom in premogom; Julij Pfrimer, vinski tr- govec; Jakob Solak, mesar; Henrik Wirth, ravnatelj mlina; Herman Wö- gerer, prekajevalec, vsi iz Maribora. Iz mariborskega okraja: Janez Rott- mann, veleposestnik v Sp. Gašteraju; Franc Schuman, posestnik in župan v Srednjem Gašteraju; Jurij Gaube, tr- govec v Georgenbergu; Franc Koller, posestnik v Karčovin; Karl Zos, po- sestnik v Karčovin; Franc Dreisiger, gostilničar v Leitersbergu; Franc Ne- krep, posestnik v Rošpohu; Mihael Ci- lenšek, posestnik v Vertičkem vrhu; Janez Wollmeier, posestnik v Selnici ob Dravi; Janez Pichler, posestnik v Ciglenci; Alojz Kollnig, posestnik v Studencih; Paul Wernig, gostilničar v Spodnjih Hočah; Franc Peitler, vele- posestnik v Recenjaku; Peter Korman, posestnik v Kumnu; Stefan Trafella, posestnik v Pobrežju; Martin Pukl, po- sestnik v Razvini; Alojz Winder, po- sestnik v Rdečem bregu; Mihael Les- jak, gostilničar v Slivnici; Jože Maho- rič, posestnik v Peklu pri Poljčanah; Franc Škerbič, posestnik v Slovenski Bistrici; Karl Wutt, trgovec v Sloven- ski Bistrici. Iz ptujskega okraja: Mak- similijan Ulm, graščak v Zavrču; Fr. Lorber, uradnik v Ormožu; Jakob Za- dravec, posestnik parnega mlina v Sre- dišču; Tomaž Senzor, stotnik v p., v Senežici. Iz ljubljanskega okraja: Oton Zoržini, graščak v Zg. Radgoni; Jakob Zemljčič, posestnik v Radincih; Viktor Kukovec, posestnik parnega mlina v Ljutomeru; Marko Canjko, po- sestnik v Babincih. Iz slovenjegraške- ga okraja: Tomaž Höhl, posestnik pri Sv. Primožu. Kot namestniki: Jože Be- ranič, hišni posestnik; Martin Fuchs, hišni najemnik; Franc Havliček, hišni posestnik; Peter Hochenegger, mizar- ski mojster; Karl Jarčič, čevljarski mojster; Karl Kuhs, trgovski uslužbe- nec; Jože Kolarič, mizarški mojster in Albert Lončar, hišni posestnik; vsi v Mariboru.

š **Oddaja gozdnih sadik.** Iz drevs- nice štajerskega gozdarskega društva v Kapfenbergu, v Kornbergu pri Feld- bachu ter v Oeblarnu v gornji Anišni dolini se bo oddalo na spomlad 1913 približno 700.000 močnih in zdravih gozdnih sadik, večidel triletnih smrek ter nekaj dvehletnih borov in mecesnov. V smislu dogovora s štajerskim dežel- nim odborom in s pomočjo od tega do- voljene podpore, se bo pri tem v prvi vrsti oziralo na male kmečke posest- nike, občine ter podružnice Kmetijske družbe, in se bo oddajalo tem-le tisoč takih sadik po 2 K, toda brez zavoja in dovoznih stroškov. Pošiljalo se bo brez izjeme le proti povzetju pod poro- štvo naročnikovim. Zglasiti se je čim- prej pisмено, najkasneje pa do konca decembra 1912 pri osrednjem vodstvu

štajerskega gozdarskega društva v Gradcu, Brockmannsgasse št. 72.

š **Izkaz »Posredovalnice obče- slo- venskega obrtnega društva v Celju«.** Iščejo se: 1 učenec za krojaško obrt, 2 učenca za pekarsko obrt, 3 učenci za kovaško obrt, 1 pomočnik za fotografsko obrt, 1 učenec za kolarsko obrt. — Nadalje išče: 5 učencev ključavničar- ske mojstre, 2 učenca pa mizar- skega mojstra. Opozarjamo ponovno gg. obrt- niške mojstre, da priložijo vsaki proš- ni za posredovanje znamko za 40 v, ker se znanprej na prošnje brez te od- škodnine ne bomo ozirali. — Pri tem povdarjamo tudi, da bodo učenci, ki imajo veselje do ključavničarske obrti, le težko našli mojstra, ker so ključav- ničarske delavnice tako prenapolnjene z učenci, da jih mojstri niti proti gote- vi odškodnini ne morejo več sprejeti. Apeliramo torej na Vas, stariši oziro- ma varuhi in učitelji, vplivajte na deč- ke, da se popriame kake druge obrti, ker bodo na ta način lažje in bolj go- tovo prišli do kruha, in ker si moramo vzgojiti naraščaj tudi za ostale obrti.

š **Celjske novice.** Umrl je v Celju gimnazijec Ferdinand Špeglič, sin hiš- nega posestnika in gostilničarja Matije Špegliča, v 15. letu starosti. — Pre- vrnil se je v izložbeno okno trgovca Jakoviča v pijanosti brusač Kappellari. Zadobil je na glavi tako hude poškod- be, da so ga morali spraviti v bolnico. — Zaradi tatvin in postopa- štv se je pred celjskim okrožnim so- diščem te dni imel zagovarjati neki Vin- cenc Zore, ki se je klatil okrog po Šta- jerskem, Kranjskem in Istri ter izvršil več vlovov in tatvin. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe in potem v pri- silno delavnico. — Dalje je bil zaradi tatvine obsojen neki Jože Gril iz Bra- slovč, ki je pred kratkim zapustil pri- silno delavnico v Ljubljani, na 8 mese- cev težke ječe.

š **Izpred celjske porote.** Zaradi ubo- ja je sedel pred celjsko poroto na za- tožni klopi neki Martin Kink. Dne 28. aprila je cel dan popival po gostilnah v Presladolu. Zvečer je prišel še v vi- notoč Franca Bobeka. Tam se je sprl s Francom Mešiček. Pa kratkem prepiru je med njima nastal pretep, v katerem je Kink Mešička z nožem zabodel v glavo, kar je povzročilo Mešičkovo smrt. Sodni dvor je na porotnike stavil vpra- šanje uboja, katerega so enoglasno po- trdili. Kink je bil nato obsojen vsled mnogih olajšujočih razlogov na 16 me- secev težke poostrene ječe.

Primorske vesti.

p **Puljskega komisariata konec?** V zadnjem času se čimdalje bolj pogosto pojavljajo glasovi, da misli vlada na odstranitev komisarija s puljskega mu- nicipija in razpisati občinske volitve. To naj bi se že zgodilo koncem tega leta. Pri upoštevanju puljskih razmer bi bil ta vladni korak pač najmanjše za dve leti prezgoden. Če se pa vlada res bavi s to mislijo, potem bi ne pomenil ta ukrep nič drugega nego ka- pitulacijo pred laško-liberalno kliko. Takih škandaloznih razmer in njih po- sledic, kakoršne so vladale za časa la- ško-liberalne kamore, ne more odpra- viti v teku 9 mesecev noben človek, tu- di ne c. kr. okrajni glavar baron Gori- zutti. Državni organi danes na pulj- skem municipiju se niti z revizijo niso gotovi. Kje pa je potem še upeljava rednih razmer? Vsaj toliko časa naj se vlada še pomudi na puljskem mu- nicipiju, da postavi mestno gospodarstvo na tako stopinjo, da bo isto sploh mo- goče od prihodnjega občinskega zastop- pa v prid davkoplačevalcev in mesta samega naprej voditi.

p **Ljudskošolski učitelj aretiran zaradi iredentovstva.** V terek ponoči je morala puljska policija aretirati lju- d- skošolskega učitelja Fontani- vija, ki je na ulici vpil »viva la Tripo- litania, l' Austria can«, to se pravi: »ži- vila Tripolitaniya, Avstrija pes«. Ta- kemu učitelju morajo stariši zaupati svoje otroke.

p **Lovran dobi svoj tednik.** Dne 1. septembra je izšel nov tednik z naslo- vom »Lovrana«, ki se bo oziral poseb- no na lovranske domače razmere in na povzdigo tujskega prometa in zdravili- šča. List bo izhajal v treh jezikih — italijansko, hrvaško in nemško.

p **»Soča«** je dobila novega gospo- darja. Andrej Gabersček jo je moral pustiti rad ali nerad drugim, ki imajo več ugleda in tudi več denarja, da ga zavržejo v »Sočo«. Na čelu konsorcija novih gospodarjev so goriški advokati, med njimi dr. Puc in Šapla ter nekaj profesorjev in trgovcev. »Soča« obeta bili le narodna. Mi, ki poznamo nove gospode okrog »Soče«, vemo, da glede nasprotstva proti katoličanstvu ne za- ostajajo prav nič za Andrejem Gaber- ščekom. Le previdni so toliko bolj, da

svojih kulturnobojnih ciljev ne obešajo na veliki zvon. No, pa tudi ta nojeva taktika ne bo pomagala. Za tak lim na Goriškem ne bo več dobili toliko neum- nih kalinov, da bi se »kšeft« izplačal. Zato bo treba gospodom dosti plačeva- ti; — a žetve bo malo.

p **Druga polizkušnja vožnja našega dreadnoughta »Viribus Unitis«** je tra- jala 30 ur in se je dobro obnesla.

p **Grofica Selma Coronini**, znana aristokratka, je praznovala v nedeljo, dne 1. septembra v Št. Petru pri Gorici svoj 80. rojstni dan.

p **Državna pripravnica za učitelj- šča v Podgori** je bila z ministrskim od- lokom združena s c. kr. moškim učite- ljščem v Gorici. Z istim odlokom je bila opuščena državna pripravnica v Sežani ter je bil nje voditelj službe- no pridodeljen deški ljudski šoli »Sol- skega Doma« v Gorici, katera hkrati rabi moškemu učiteljsku za vadnico, ki na ta način postane pretrazredna. — Pripomniti je, da gojencem z učitelj- ščem združene pripravnice ni treba de- lati posebnega izpita za sprejem v prvi tečaj, nego da zadostujejo končni letni izpiti. — V goriško pripravnico (v S. Gregorčičevem Domu) bo možno spre- jeti do petdeset gojencev.

p **Učiteljska vest.** — Za učitelja na Dol-Otlici je imenovan g. Avgust Rejec iz Gorice.

p **Umrl** je v Vilešu v Furlaniji dr. Josip Gasparini, vpokojeni c. kr. sod- nik in kazenski branitelj.

p **Vsled utihtapljenja kokaina.** Sporočili smo že, da je bila pri Vidmu aretirana neka gospa, ker je hotela uti- hotapiti iz Italije za 4000 kron kokaina. Kakor se zdaj poroča, je bil aretiran ljubimec dotične ženske, trgovec Ettore Butti v ulici Nuova (vogal ulice S. An- tonio) v Trstu, za katerega je bila ko- kaina namenjena.

p **Lahe regniko'e** je začela goriška policija izganjati iz mesta. Regnikoli so se v zadnjem času še precej šopirili v Gorici in se čutili kakor v Italiji. Go- riška policija pazi strogo, kako se ti ljudje obnašajo v mestu, kar je vsekako odpraviti.

p **Nagloma je umrl** v Gorici 67letni trgovec Alfred Bozzini. Pokojnik je bil kot trgovec poznan po celem Goriškem. Svojo filijalko je imel tudi pri Sv. Luciji. Rojen je bil v Trstu. Njega- va mati se je pisala Brankovič, vendar je bil rajni cel Italijan, akoravno je bil koncilijanten mož.

Koroške novice.

k **Smrten padeč.** V Stražišah v prevaljski občini je 78letna Marija Va- stl, stanujoča pri posestniku Egidiju Hudostek, padla iz svoje sobe, katere tla so vsled nekega požara pregorela, v klet in se je ubila.

k **Samoumor.** V Cahorčah pri Zih- polju se je alkoholizmu udani lilepec posestnika Adamiča, Martin Kopeinik, obesil.

k **Tatu** so aretirali v Zihpolju in sicer brezposelnega delavca Janeza Češnovarja iz Medvod na Kranjskem.

k **Sam Bog v nemški službi.** Naj- bolj zabavno je brati različne poetične izlive v nemško-nacionalnih lističih. Navadno je oblika tako »dovršena«, da se človek ob njih jako dobro zabava, pa tudi »misli« so zelo imenitne. V celov- ških »Freie Stimmen« od 4. t. m. ute- meljuje na primer nekdo »nemški« značaj Rožeka takole:

Gar heiß begehrt'n der Völker zwei
Die Perle auf der Erdscholl,
Bis man als Richter rief herbei
Den Herrn, der nun ettscheiden soll.

Der zog zuerst die Stirne kraus.
Dann sprach er mit der Stimme Macht,
Die übertönt das Sturmgebräus:
»Es ist bestimmt zu treuer Wacht

Dies Perlein wohl für alle Zeit!
Es soll ein Hort am Spracheneck
Den Deutschen sein in Ewigkeit —
Mein lieblich Kleinod, mein Rosegg!

Pesnik je neki J. Gori, mestni šolski nadzornik iz Gradca, ki po tem izdelku gotovo ne postane neumrjoč, če nima drugih zaslug.

Novice s Hrvaškega.

h **Intermezzo pri slaviju bana Šu- bića.** V Kninu v Dalmaciji se je vršilo dne 2. t. m. slavlje 600 letnice vladanja velikega bana Pavla Šubića. Navzočih je bilo veliko hrvaških rodoljubov. Slavnostni govor je govoril državni po- slanec Perić, za njim pa drugi. Ko je pa govoril jurist Štrkalj, se je kninski okrajni glavar, ki je tudi prisostvoval banketu, demonstrativno odstranil in kmalu nato so prišli štirje orožniki na- znanit, da glavarstvo vsako nadaljnje

proslavljanje prepoveduje. Ob 6. uri zvečer pa je glavar iz lastne iniciative prepoved preklical, nakar se je slavnost v redu končala.

h **Samoumor.** V Zagrebu se je po- izkušala ustreliti prodajalka rož, 19- letna Marija Hriczenjak, pa se je le težko ranila. Pravi jo, da ne bo okre- vala. Vzrok je baje nesrečna ljubezen.

h **Konj je ubil** v Dolnjem Miholcu 8 letno hčerko Ane Kovač, Katico, ki se je konju obesila za rep. Konj jo je tako udaril, da so možgani iz glave iztekli.

h **Znani milijonar**, lastnik ladji, Ni- kolaj pl. Mihanović iz Buenos Airesa, poseti te dni Zagreb.

Novice iz Amerike.

a **Novo mašo** je bral v So. Chicagi v Jolietu Franc Hiti iz ljubljanske ško- fije, doma od Sv. Trojice nad Cerknico, ki ima ondi stariše. Novomašnik ne ostane v Ameriki, marveč se vrne na Kranjsko.

a **Poročila sta se** v Brockwayu Minn. Matevž Perne in Terezija Srna iz Gorij.

a **Smrtna kosa.** Umrl so: Veronika Weiss s Sladke Gore na Štajerskem, soproga Jožefa, v Calumetu Mich. Za- pušča 8 otrok. — Nadalje: Soproga Bo- štjana Vidoša v Calumetu. — Anton Kuželj v Clevelandu O., doma iz Cer- kelj na Dolenjskem, kjer zapušča ženo. — Delavec Jožef Jaklič v Carbon Hillu, Ill. v gozdu, kjer ga je zadela kap. — 11mesečni sinček Anton družine Anton Juršinovič v Jolietu. — Ivan Pungar- čar v Sheboyganu, Wis., ki zapušča ženo in tri otroke. — Matevž Lozar v East Helena, Mont. iz Gabrja, fara Brusnice, Dolenjsko; naselil se je v Ameriko že pred 20 leti. — Josip Bra- tuš se je ubil v rudniku v Denver, Co- lo., doma iz Ajdovščine.

a **Roparji** so hoteli napasti gostil- no Jožefa Kalana v Clevelandu, a jih je prepodil. Od obeh strani je padlo nekaj strelcev. Policija je čez pol ure prišla na lice mesta. O roparjahi ni sledu.

a **Roko si je zlomil** v rudniku Adams v Evelethu Karol Šusteršič.

a **Ponesrečil se je** Janez Pušovec v Ely. Šel je obiskat svojega prijatelja Franca Barleta, ki se nahaja v svojem »letovišču« ob Twin jezerih, kakih 8 milj od Elyja. Rojak Barle ima prijaz- no kočjo na otoku v Twin jezeru, kamor prav rad zahaja ob poletnem času. Kder ga pa hoče obiskati mora vedeti tajna znamenja, drugače ne pride do njega. Vsak, ki hoče uživati gostoljub- nost na tem otoku, mora naznaniti svoj prihod z dvema strela, na kar se hitro prikaže čoln, kateri pripelje go- sta z obrežja na otok. Tudi g. Pušovec je hotel dati znamenje, toda pri tem je po neprevidnosti zadel ob svojo nogo, ter se tako precej obstrlel. Prepeljali so ga domov, kjer se je dognalo, da ra- na ni nevarna in je upati da bode kma- lu okrevale.

a **Vlak je povozil** v Bridgeportu, Ohio, komaj tri mesece poročeno Heleno Kocjan- čič, rojeno Gorše, doma iz Zapudja pri Čr- nomlju.

AVSTRIJSKE POLITIČNE ZADEVE.

Pododbor gospokozbornične komi- sije o službeni pragmatiki se je včeraj popoldne pričel posvetovati o zakonski predlogi. Posvetovanje danes popoldne nadaljujejo. Popoldne se je predstavilo v gosposki zbornici veliko odposlani- štev uradniških organizacij, ki so pro- sila, naj se gosposka zbornica ozira na želje državnih uslužbencev. Člani pod- odbora so izjavljali, da se hočejo na že- lje uradništva ozirati in priporočali uradniški deputacijam, naj na posla- niško zbornico vplivajo, da izvede malo finančno preosnovo. — Nemci so neza- dovoljni s češkim namestnikom Thu- nom. Očitajo mu, da pospešuje počeo- hovanje, ker je dal v najem nekemu češkemu konzorciju posestva Sporkove ustanove in pa, ker je prodalo namest- ništvo grofu Harrachu več zemljišča. Dr. Schreiner je pred tedni zato napa- del kneza Thuna, nakar mu je Thun rekel, da je nečuvno, da govori tako tajni svetnik. Dr. Schreiner je poslal nato Thunu priči, a do dvoboja ni pri- šlo, ker je podal knez Thun primerno izjavo. — Voditelji Poljakov so se več- raj cel dan pogajali o zasedanju gali- škega deželnega zbora z vlado. Iz Kra- kova poročajo, da upajo sklicati gali- ški deželni zbor začetkom tretje tretje- ne meseca septembra. — Mladočeški časopisje je mladočeška deželnozbornska poslanka, gospa Kuneticka, zopet vzne- voljila. Na nekem shodu je namreč iz- javila, da sicer ne nastopa proti spravi- nim pogajanjem, a da bodo češke žene v danem trenutku zastopale češke manjšine, četudi kršijo strankino disci- plino. Mladočeški listi zdaj upajo, da namestnik Thun razveljavi mandat Ku- neticke.

GROF TISZA NAPOVEDUJE, DA ODSTOPI.

V »Az Ujsagu« izjavlja grof Tisza, da je moral kot zbornični predsednik v izrednih razmerah izvesti izredno nalogo in izredne dolžnosti, vsled česar je v ostrem osebnem nasprotstvu z nekaterimi poslanci, ki ga zato sovražijo kot predsednika zbornice. Javne koristi zahtevajo, da zato v primernem trenutku kot predsednik odstopi.

PREDLOG GROFA BERCHTOLDA.

Avstroogrski poslanik v Peterburgu je izročil ruskemu zunanjemu ministru Sazonovu novo vlogo grofa Berchtolda, ki obsega dodatke k prvotnemu predlogu o ureditvi zadev na Balkanu.

IZ TURČIJE.

Turška vlada je obvestila Ibrahim pašo, da je turški ministrski svet odobril vseh 14 albanskih predlogov z izpremembo, da odklanja uvedbo regionalne vojaške službe. Nadalje je poslala turška vlada Ibrahim paši 50.000 funtov, da jih razdeli med Albance. Džavid paša je v okraju Berana razglasil oblegovalno stanje. V Skadru so aretirali Turki 30 katoličanov. Revolucionarna armenska stranka je sklenila, da nastopi z orožjem, če vlada odločno ne nastopi proti kurdskim roparjem. — »Tanin« poroča, da so bolgarske čete razstrelile vse mostove ob turško-bolgarski meji. — »Rusko Slovo« piše, da mir na Balkanu ni toliko časa zagotovljen, dokler je odvisen od javnega mnenja na Bolgarskem. Evropa je dolžna, da pomiri krščansko balkansko prebivalstvo.

NEMŠKI CESAR PRI VOJAŠKIH VAJAH V ŠVICI.

Cesar Viljem se je pripeljal dne 4. t. m. ob 8. uri jutraj v Kirchbach, kjer so se vršile velike švicarske vojaške vaje. Pri vajah se je zanimal za vsako malenkost in se je vlegel med vojake v strelnem jarku. Vzel je sam puško v roke in je meril z njo. Ko je vstal, so mu švicarski vojaki z rokami očistili obleko, kar mu je zelo ugajalo. Podal se je tudi k topničarjem in govoril s častniki in z vojniki. Vaje je gledalo nad 100.000 ljudi, ki so cesarja burno pozdravljali. Ob pol 5. uri popoldne se je cesar vrnil v Curih.

SAMOČANI PROTI TURKOM.

Otok Samos strážita ena angleška in ena francoska križarica, a kljub temu se je posrečilo voditelju samoških vstašev, Diamondiju, da se je izkrcal z večjo oboroženo četo na otoku. Senatorji, ki so se pogajali s Francozi, Angleži in z ruskim konzulom, so prosili, naj se turški orožniki in vojniki odpokličejo z otoka. Ruski konzul je obljubil, da se to gotovo zgodi po končani vojski z Lahij. Senatorji so tudi želeli, da zasedejo Francozi in Angleži otok, kar se tudi najbrže zgodi, da se ohrani na otoku mir.

O ZNORELEM PRINCU JURJU.

poročila list »Dunincatza« v Bukarešti: Znano je, da je princ Jurij pri prvi izkušnji v Parizu padel in ga zato niso hoteli sprejeti v vojaško akademijo. Sprejeli so ga šele, ko sta posredovala zanj bolgarski car Ferdinand in zunanji minister Milovanović. Princ pa predavanjem ni mogel slediti, ker je pogrešal zadostne predizobrazbe in je zato izstopil iz akademije ter nato zelo lahkomišljeno živel. Izstop iz akademije je na princa zelo razburljivo vplival. Ko mu je pridljeni ordonančni častnik major Pavlovič nekega dne očital, da preveč zapravlja, sta se s princem hudo sprla. Princ je celo na majorja streljal z revolverjem, a ga ni zadel. Pavlovič je princa takoj nato zapustil in poročal podrobno o vsem kabinetni pisarni v Belgrad. Iz Belgrada so nato odposlali k princu njegovega bivšega vzgojitelja profesorja Popoviča, ki ga je pregovoril, da sta odpotovala v Švico, kjer je bil prisiljen princa, ki je zblaznel, izročiti blaznici v Glarusu.

Dnevne novice.

+ Velik kmečki tabor za dekanijo Kamnik se vrši na Mali Šmaren, dne 8. septembra, na Homecu. Spored: 1. ob 2. uri popoldne evharistična pobožnost v cerkvi Matere božje na Homecu. Evharistični govor bo imel vlč. g. dekan in deželni poslanec Iv. Lavrenčič, po govoru slovesne liturgije presv. Srca Jezusovega. 2. Ob 3. uri velik kmečki tabor na ravnicah pred kapelo presv. Srca Jezusovega. Govoril bo vlč. g. državni in deželni poslanec dr. Krek in drugi. 3. Ob 4. uri nastop in telovadba Orlov kamniškega okrožja. Možje in fantje iz kamniškega okraja, na Mali Šmaren popoldne vsi, prav vsi na Homecu, da se skupno poklonite svojemu evharističnemu Bogu in da se na taboru navdušite za svoje vzore! Vsa slovesnost se vrši ob vsakem vremenu.

+ Logično ne znajo misliti gospodje okoli »Dana«. Zato seveda naših članov ne razumejo in tako tudi niso razumeli naših izjavljanj o »nerodovitnem drevesu«. Mi smo dejali, da med našim ljudstvom celo taki ljudje, ki niso globoko izobraženi, toda imajo praktičen talent, veliko več dosežejo, kakor oni inteligenti, ki so filozofsko m a p a č u o izobraženi, so nejasni, domišljavi ter se ne znajo živeti v mišljenje ter življenje ljudstva. Tako je pri radikalcih in socialistih. Kar se naše stranke tiče, so ravno globoko filozofsko izobraženi ljudje, ki pa imajo tudi praktičnega zmisla, stranko ustvarili in jo vodijo, kar je pa drugih, po svojih močeh sodelujejo. Vsi namreč ne morejo biti filozofi, da so le praktični ljudje in imajo bister razum. Meglenih teoretikov hvalabogu nimamo veliko. Toliko v pojasnilo »Danu«, ki, kakor je videti, ni preveč vaje filozofije.

— Odlična gost v Postojnski jami. V torek, dne 3. t. m. je obiskal Postojnsko jamo bivši ministrski predsednik gospod baron Beck s soprogo. Skozi jamo sta ju spremljala gospod okrajni glavar dr. Pilschofer in g. jamski tajnik Perko.

— Orel na Dobrovi naznanja, da se je vsled slabega vremena javna telovadba, združena z veliko vrtno veselico, preložila na Mali Šmaren, dne 8. septembra, z istim sporedom. Ker je čisti dobiček namenjen za društveni dom, zato vabimo vse bratske odseke in ljubljanske okoličane, da se te prireditve kolikor mogoče polnoštevilno udeležijo ter bo za vsestransko potrebo točno preskrbljeno.

— Učiteljske izpremembe. Začasni učitelj in voditelj ljudske šole na Osilnici je postal absolvirani učiteljski kandidat Ivan Kunst. Začasna učiteljica in šolska voditeljica v Novem Vintlu je postala izprašana učiteljska kandidatkinja gospodična Mar. Maurin. Začasni učitelj in voditelj je postal v Retah začasni učitelj Edvard Vidic, absolvirani učiteljski kandidatkinji Olga Kramer in Amalija Marinko ter absolvirana učiteljska supletinja Marija Novak so postale začasne učiteljice na deški ljudski šoli v Škofji Loki. Bivši suplent v Šturjah Herman Kmet je imenovan za začasnega učitelja in voditelja enorazrednice na Colu, izprašana učiteljska kandidatkinja Ljudmila Gantar je postala učiteljica v Premu.

— Roparski napad. Dne 27. avgusta se je izvršil v Šinkovem Turnu roparski napad pri belem dnevu na g. Amalijo Klemenčič pri odsotnosti gospoda soproga. Berač je prosil za milo dar. Ko ga je prejel, je udaril g. Klemenčič, da se je onesvestila in se zgrudila na tla. Nato je vzel 20 K denarja in nekaj obleke, katero je pa na begu proč vrgel. Tat je srednje postave, rdeče brade v starosti okrog 40 do 50 let. Orožniki ga pridno zasledujejo.

— Vič. Godba slov. kat. izobraž. društva najljubše vabi na obletnico ustanovitve društvene godbe, ki se obhaja dne 8. septembra z veliko vrtno veselico v prijaznem gozdiču g. Pauliča poleg cerkve. Spored: Odhod godbe iz Društvenega Doma po Glincah, v Rožno dolino in odtod na veselični prostor. Petje proizvajajo mešani zbor Kat. izobraž. društva. Med veselico posluje šaljiva pošta, turška kavarna itd. Za jed in pijačo bo dobro preskrbljeno, kakor tudi za abstinente — slaščičarna. Na svidenje 8. septembra v našem gozdiču. — Odbor.

— Slov. kat. izobraževalno društvo v Šinkovem Turnu priredi dne 8. septembra 1912 Slomškovo slavnost. Na vsopredju je petje, slavnostni govor in deklasična igra »Ljudmila« v petih dejanjih. Z ozirom na proslavo velikega Slomskega se vabijo kar najljubše domačini, kakor tudi gostje iz sosednih krajev.

— Otrok se zadušil. V Stanežičah nad Šent Vidom je mati delavke v tobačni tovarni, Marije Sameja, doma varovala njene otroke. V ponedeljek se je pa stara mati nekam odstranila, doma pa je pustila petletno dekletce, v košu na tečajih pa njeno osem mesecev staro sestrico. Ko se je mati vrnila domov, je našla koš prazen, malo sestrico pa spodaj mrtvo, zadušeno.

— Semenji za plemeno živino v Sodražici na Dolenjskem. Letos dne 26. septembra se vrši v Sodražici, železniška postaja Ortnek, semenji plemene živine, ki ga priredi Zveza živinorejskih zadrug za sivo planinsko govedo na Dolenjskem. Priglasila se bo le izborna plemena živina (približno 500 glav) muricodolske, murudolske in montafonske pasme ter mešano plemo teh pasem. Na semenji prižene živinorejci mlade bike, bike za spuščanje, telice, breje telice in krave. Te pasme so posebno utrjene, zelo mlečne in pripravne za uprego. Zveza bo skrbela za ugodne cene pri nakupu ter bo drage volje posredovala pri nakupu. S kupčijo se sme pričeti šele ob 11. uri popoldne. Železniške zveze so zelo ugodne. Vlaki vozijo iz Ljubljane, južni

kolodvor, ob 7. uri 32 min. jutraj, prihod na postajo Ortnek (proga Ljubljana—Grosuplje—Kočevje) ob 9 uri 45 min. popoldne. S postaje Ortnek do Sodražice tričetrturna vožnja. Za vozove, spremljevalce pri nakupljeni živini, nakladanje, mrvo, znižane prevozne stroške itd. bo poskrbela na zahtevo živinorejska zadruga v Sodražici. Na Kranjskem sedaj ni nikakih živinskih kužnih bolezni. — Prosimo za razširjenje te objave. — Zveza živinorejskih zadrug za sivo planinsko živino na Dolenjskem s sedežem v Sodražici.

— Na notico v »Slov. Narodu« z dne 29. avgusta 1912, št. 197 »Spomini na klerikalni izlet k Savici« izjavljam resnici na ljubo, da so izletniki vse pošteno plačali, in je bilo sploh vse v najlepšem redu. — Hotel Zlatorog.

Razne stvari.

Ogrski politični samoumorilec. Predsednik neodvisne stranke v gyomaški stolici je skočil pod vlak, ki ga je popolnoma zmečkal. Vzrok: izgubil je svoje premoženje po krivdi svojega sorodnika dr. Štefana Tabaka, ki so ga zaprli, ker je poneverjal.

Gumb izdal morilca. Pri Mzhuskaji na ruskem Poljskem so našli umorjenega zakonskega Andrejeva. Morilec jima je oropal 1500 rubljev in kinč. Tam, kjer so našli mrtveca, so dobili tudi okrvavljen vojaški gumb, ki je izdal morilca, infanterista Nikizorja, ki je priznal, da sta z nekim tovarišem vojakom umorila Andrejeva in njegovo ženo.

Roparji napadli in oropali vlak. Med Varšavo in Varonešem blizu postaje Zjelemkjev je pet roparjev ustavilo vlak, v katerem se je v oddelku, ki je zavarovan z železnim oklepom, vozil blagajnik Zjelemkjev z 200.000 rublji. Vojača, ki se je ustavil roparjem, so ustrelili, nakaš so streljali na oklepni voz in ga poizkusili odpreti, kar se jim pa ni posrečilo. Ko so več potnikov oropali, so napadalci pobegnili. Na postaji Alekakov so odprli oklepni voz, v katerem so našli mrtvega blagajnika, katerega sta dve krogli zadeli.

Zamorka na električnem stolu. V Richmondu v Ameriki so usmrtili v zaporih državne jetnišnice z elektriko zamorko Virginijo Cristian, katere je oropala in umorila letos dne 18. marca svojo gospodinjo Mrs. Ido Celote.

Čuden samoumor. V Los Angeles v Kaliforniji si je iz neznanega vzroka končal svoje življenje bivši poštni nadzornik Calvin H. Bullard s tem, da si je vbel veliko iglo tri palce globoko v glavo. Težko ranjenega so prepeljali kasneje v bolnišnico, kjer je pa kmalu za tem umrl.

Modra razsodba. V Newburghu v newyorškem okraju je imel farmer Fr. Mackie bolno kravo, katero je živinozdravnik obsodil na smrt radi jetike. Ko so kravo ubili, so našli v njenem želodcu dragoceno zlato uro, katero je naravno prejšnji lastnik krave zahteval nazaj. Trdil je, da je najbrže požrla krava med senom zlato uro, last njegovega uslužbenca; dalje, da ni prodal Mackieju ure, temveč samo kravo. Pred sodnikom je pa trdil Mackie, da je kupil kravo z njeno celo vsebino in da pripada torej njemu tudi zlata ura. Sodni dvor je bil pa povsem drugačnega mišljenja; živinozdravnik dr. Fink, ki je bil poklican v tej zadevi pred sodnijo, se je namreč izrekel: Ker mora plačati odškodnino za bolno kravo država, pripada torej tudi zlata ura državni oblasti; in s tem se je končala zanimiva razprava.

Nakup srbskih konj na Ogrskem. Ker so z Ogrskega izgnali srbsko asentno komisijo, ki je nakupovala konje, je več listov to grajalo, ker se tako škoduje kmetom, lastnikom konj. Vojaški krogi zdaj izjavljajo, da inozemskim državam nakup konj v naši državi ni zabranjen, a če nakupuje konje inozemska vojaška komisija, se mora pri nakupu ozirati na predpise, ki določajo, da mora vlada prizadete države vložiti pri zunanjem ministru prošnjo za dovoljenje nakupa. Naznaniti se morajo tudi kraji, ki jih namerava obiskati inozemska vojaška komisija.

Dve železniški nesreči. V Ročici ob Labi sta trčila dva tovorna vlaka. Razbitih je šest voz. Dva vlakovodja sta nevarno, en strojevodja je lahko ranjen. — Na Ogrskem je pa povzročil vihar, da je skočil s tira tovorni vlak. Ranjeni so trije železničarji.

9000 prosilcev za eno mesto. Predsednik Pennsylvania Rubber Co. v Greenburgu v Pensilvaniji je razpisal potom oglasa v nekem listu izpraznjeno mesto stenografa za svojo pisarno. Na veliko začudenje dohajalo mu je pa na dan toliko ponudb, da ni mogel sam na iste odgovorjati in tudi ne odpirati vseh pisem. Iz okraja Westmoreland oglašilo se je za to službo nič manj kot 7000 prosilcev, iz dru-

gihi mest pa 2000, torej skupno 9000. Ker so se ponudili nekateri prosilci za skrajno nizko plačo, je sprejel ravnatelj tovarne Lewis dve stenografinji.

Nesreča našega vojaškega zrakoplova v Oerkenyju. Na artiljerijskem strelšču v Oerkenyju na Ogrskem se je pripravljala nadporočnik Mitschodorfer dne 4. t. m., da se dvigne v zrak. Ker je divjal vihar, je držalo zrakoplov več topničarjev kakor navadno. Ko je bil zrakoplov že pripravljen, da poleti in je že nadporočnik ustavil gondolo, da jo preišče, je vihar odnesel zrakoplov z nadporočnikom. Topničarji, ki so držali vrvi, so večinoma poskakali z višine 2 do 3 metrov; tri topničarje, ki tega niso storili, je pa zrakoplov dvignil več sto metrov visoko. Častnik ni znal, da se vozijo z zrakoplovom tudi trije neprostovoljni potniki in se je čez dve uri pripeljal v občino Lajos-Mizce, kjer je izstopil iz zrakoplova. Na telefonično vprašanje, kaj da je s tremi topničarji, seveda ni mogel odgovoriti. Uvedena poizvedovanja so doznala, da sta se dva topničarja uhlila, tretjega pa, ki se je brez dvoma tudi ubil, še niso dobili.

Z gobami zopet 26 oseb zastrupljenih. V Wydarwyju na Poznanjskem se je z gobami zastrupilo 13 oseb, med katerimi jih je že devet umrlo. V Macemnu pri Poznanju je pa umrlo 13 oseb, ki so jedle strupene gobe.

Preki sod na Charlestonu (Zahodna Virginija). V Charlestonu so 4. t. m. proglasili preki sod, ker so stavljujoči premogokopi nasilno nastopali. Oblasti so zaplenile v prvih dvanajstih urah po proglasitvi prekega sode 200.000 patron, 7 strojnih pušk, 1500 navadnih pušk in veliko revolverjev.

Kolera v Damasku strašno divja. Vlada je nakazala za zdravstvene namene proti koleri 30.000 funtov.

Prekop Panama zasut. Ob prekopu Panama se je posulo veliko zemlje, vsled česar prekopa ne dovrše v napovedanem času.

Neurje v Pittsburgu je povzročilo dva milijona dolarjev škode. Mrtvih je 36 oseb. Železnice ne vozijo.

Ker sta izžvižgala nemškega cesarja, so v Curihu zaprli dva laska socialna demokrata.

Nov morski velikan. Angleži prično graditi novembra nov dreadnought, ki bo dolg 210 metrov in bo obsegal 30.000 ton.

Višek brutalnosti. Newyorška policija se trudi na vse načine, da izsledí nekega roparja, ki je udril v stanovanje Mrs. Paul Standerton na 8. Ave., zahtevajoč od nje denar. Ker mu ga pa prestrašena žena ni mogla uročiti, je bestialen ropar pograbil njeno dete ter tolkel z njim ob steno, hoteč na ta način izsiliti od matere denar. Na končno vpitje preplašene matere prihiteli so ji na pomoč njeni sestanovniki, nakaš je brutalni ropar zbežal na varno.

»Kralj igravcev« umrl kot berač. George V. Hakens, nekdanj »kralj« čikaških igravcev, ki je na višku svoje kariere baje imel štiri milijone dolarjev premoženja, je umrl te dni v stanovanju Johna Storev. Hakens je zapravil ves svoj denar in dolgo časa pred svojo smrtjo je živel na stroške svojih prijateljev.

Darovi.

Za spomenik knezoškola Iv. Zl. Pogacarja so še prispevali: Duh. svetnik Jernej Ramoveš, župnik v Poljanah, 20 K; Neimenovan 15 K; po 10 K: novomeški prošt dr. Seb. Elbert in Miha Zupan, župnik v pok. v Sostrem — namesto osebne udeležbe pri odkritju spomenika (poprej že 20 K; po 5 K: Iv. Trpin, župnik v Mošnjah; Gašper Vilman, župnik v Ljubnem in duh. svetnik Simon Zupan, župnik na Jezici. Iskrena zahvala! Bog povrni! — Dr. Iv. Svetina.

PRIPREDITVE.

Koncert v Idriji. V soboto, 7. t. m. se obeta Idriščanom nenavadno lep glasbeni užitek. Znani goriški tenorist, glasbeni akademik Josip Rijavec, priredi tega dne koncert. Josip Rijavec je gojenec dunajskega konservatorija in ima pred seboj še lepo bodočnost. Poleg glasovnega materiala, s katerim razpolaga z lahkoto v najvišjih legah, je Rijavec izredno glasbeno nadarjen in izobražen, katere vrline ga usposablja za interpretacijo najtežjih modernih pesmi. Pesmi našega skladatelja Lajovica so dobile brezdvomno v Rijavcu izbornega interpreta. Iz prebogatega sporeda omenjamo lepe pesmi Lajovica, med temi še neobjavljene: »Jaz pa vem ...«, iz operne literature arije iz Mozartovih oper in iz Puccinijeve »Bohème«. Iz prvega slovenskega oratorija Sattnerjeve »Assumpte« pa pesem angela: »Kdo je ta?« Glasboljubeči Idriščani gotovo ne bodo zamudili izrednega glasbenega užitka, ki se jim nudi ta večer.

Ali imate že Slomškove razglednice »Slovenske Straže«?

Nova postava o gospodarskih odborih.

Dne 1. avgusta t. l. je cesar potrdil od deželnega zbora kranjskega sklenjeni zakonski načrt o gospodarskih odborih. Dne 16. avgusta je bila postava objavljena v deželnem zakoniku pod št. 49 in stopi v moč 30 dni po razglasitvi, t. j. dne 16. septembra t. l.

Ker je postava velike važnosti tako v gospodarskem, kakor tudi v političnem oziru, naj izpregovorimo o njej par besedi.

Kako se ima opravljati imovina posameznih sosesk ali podobčin, to je doslej določal dodatek II. k občinskemu redu z dne 17. februarja 1866, dež. zak. št. 2. Ta dodatek II. je sedaj razveljavljen in stopi namesto njega postava z dne 1. avgusta 1912, št. 49. dež. zak. Ta nova postava je bila nujno potrebna, ne samo zaradi korenitih izprememb, ki jih je na starem občinskem redu sklenila sedanja večina deželnega odbora, ampak tudi zaradi popolnoma novega občinskega volilnega reda. V starih določilih o gospodarskem doseku je vse polno zastarelih določb, je pa tudi še veliko več pomanjkljivosti, ki so zahtevale nujne poplave. Tako n. pr. je manjkalo vsake določbe, kaj se ima zgoditi, če se gospodarski odbor upre ukazom višjih oblasti, ali če je zanemarjal svojo dolžnost. Deželnemu odboru je bilo po občinskem redu pač mogoče prisiliti župana, starešinstvo in občinski odbor, naj spolnjujejo svojo dolžnost, mogel je tudi kaznovati upornost teh občinskih organov, a proti gospodarskim odborom je manjkala vsaka oblast kazenske moči. To bo sedaj drugače po novem zakonu, kakor je to spodaj razvidno.

Najvažnejše po novi postavi je to, da je obseg delovanja gospodarskih odborov sedaj znatno večji, kakor je bil prej. Do sedaj so se volili odbori samo za ono premoženje, katero je bilo vpisano v zemljiški knjigi kot last podobčin ali sosesk. Če so imeli kje takozvano soseskino premoženje, katero so smeli le gotovi upravičenci in ne cela soseska ali podobčina rabiti ali uživati, se je smatralo, da to ne spada pod določbo dodatka II. k občinskemu redu. V takem slučaju niso imeli gospodarskega odbora, ampak so upravljali tako premoženje po statutih (pravilih), ki so si jih sami napravili. Tako n. pr. kamniška korporacija ni nikdar volila gospodarskega odbora v smislu določbe dodatka II. k občinskemu redu, ampak po svojem lastnem statutu.

Doslej je bilo sporno, spadajo li take korporacije pod določbo dodatka II. k občinskemu redu ali ne. Praksa je govorila zoper to. Popolno jasnost spravlja sedaj v to vprašanje določba točke 2. nove postave, ki pravi v odstavku 2.: Ako se dohodki premoženja po dosedanjih stari navadi ne uporabljajo na korist vsem občinam, ampak izključno le na korist določenemu številu tistih, tedaj volijo gospodarski odbor samo upravičenci.

Iz tega besedila sledi jasno, da se ne volijo gospodarski odbori samo za soseske, kjer imajo v si občani oziroma podobčani enake pravice, ampak tudi za ono skupnost v okviru podobčine ali soseske, kjer ima svoje pravice le določeno število občanov oziroma podobčanov.

Za to naše naziranje govori tudi še druga okolnost:

Deželni odbor je namreč v pril. 72., št. 9626, iz leta 1911 napravil deželnemu zboru poročilo, v katerem nasvetuje sledeče besedilo:

Člen II. Predstojenče določbe ne veljajo za oskrbovanje onega premoženja, katero v zemljiški knjigi ni vpisano kot lastnina podobčine ali soseske kot take, ampak kot skupna lastnina upravičencev ali večjega števila določeno označenih oseb. (Skupna lastnina, solastnina. §§ 825. do 850. obč. drž. zak.)

To besedilo pa je deželni zbor sprejmenil in se glasi sedaj člen II. tako-le:

Člen II. Predstojenče določbe ne veljajo za oskrbovanje onega skupnega premoženja, za katero veljajo §§ 825. do 850. obč. drž. zak. o skupni lastnini in solastnini ali za katero veljajo določbe zakona z dne 26. oktobra 1887, dež. zak. št. 2 od leta 1888, o razdelbi skupni zemljišč in uredbi dotičnih skupnih pravic do njih uživanja in oskrbovanja, dokler obstoji pristojnost agrarnih oblastnih glede teh zemljišč.

Če se primerja to dvojje besedilo, se najde, da je bila volja postavodajalca, spraviti v okvir nove postave vse gospodarske skupnosti, ki niso solastninske v smislu določb obč. drž. zakonika, ali ki niso predmet agrarne operacije. Iz besedila postave je videti tu-

di, da za presojo, če spada kaka gospodarska oziroma agrarna skupnost pod novo postavo ali ne, ni merodajen vpis v zemljiški knjigi, kajti postavodajalec je črtal iz zakonske predloge deželnega odbora določilo o vpisu v zemljiški knjigi.

Gospodarski odbor bo moral biti izvoljen za vsako podobčino ali sosesko, zlasti tudi za vsako skupno premoženje v okviru podobčin ali sosesk, v kolikor ni od tega izvezto po določbi gori navedenega člena II. Imel bo gospodarski odbor, kakor doslej, tri člane in dva namestnika.

Volitev v gospodarski odbor se vrši v splošnem tako, kakor v občinski odbor. Posebej veljajo za to volitev določbe § 1. do 11. občinskega volilnega reda. Posebne določbe glede volilne pravice so pa te-le:

Volilno pravico ima vsak občan, kateremu je v podobčini ali soseski najmanj eno leto predpisan občinskim dokladom podvržen direktni davek. S tem je rešeno veliko vprašanj, ki so dahajali doslej na deželni odbor in na razna uredništva, če smejo namreč v gospodarski odbor voliti tudi uradniki in drugi, ki so sicer volilci I. in II. razreda za občinski odbor, katerim pa ni predpisan občinskim dokladom podvržen direktni davek. Kdor tedaj ne plačuje občinskim dokladom podvrženega direktnega davka, ni volilec za gospodarski odbor.

Kdo ne more biti voljen v gospodarski odbor, to določa občinski volilni red. Posebno določbo pa ima odstavek 4., točke 2., nove postave, ki se glasi čisto jasno:

Tisti, ki so si v prvem ali drugem kolenu v sorodu ali svaštvu, ne morejo biti obenem člani ali namestniki gospodarskega odbora.

Kdor je izvoljen v občinski odbor kot odbornik ali namestnik, je lahko tudi član gospodarskega odbora.

Volitev se vrši v bistvu tako, kakor v občinski odbor, s tem razločkom, da tvorijo vsi volilci eno volilno skupino. Izkaznice ali legitimacije ter glasovnice, ki jih izdaja deželni odbor, imajo rumeno barvo.

Pripravljalno postopanje za volitev se vrši tako, kakor določa občinski volilni red v §§ 17. a), 17. b), 17. c), 18. in 19. Zlasti je važna določba § 19., ki daje okrajnim glavarstvom nadzorstvo nad volitvami.

Reklamacijska komisija obstoji iz župana kot predsednika in štirih prisednikov. Župan predseduje komisiji, naj si bo on sam volilni upravičenec za podobčino ali ne. Prisedniki pa morajo imeti aktivno in pasivno volilno pravico za dotično podobčino. Voli jih v komisijo občinski odbor.

Enaka določba za volilno komisijo, kateri predseduje župan ali njegov namestnik. Kot prisednike si pa izvoli župan sam štiri podobčane, ki imajo aktivno in pasivno volilno pravico v podobčini.

Konstituira se gospodarski odbor v posebni seji, katero vodi najstarejši izmed izvoljenih. Seje se imajo udeležiti samo člani, ki volijo za načelnika iz svoje srede z nadpolovično večino glasov.

Sklepčna je ta, kakor vsaka druga seja gospodarskega odbora le tedaj, če so navzoči trije člani. Ako kateri izmed članov umrje, odstopi ali je zadržan, ga namestuje namestnik, če pa je članov in namestnikov manj kot trije, se ima razpisati na domestna volitev za ostali čas volilne dobe. Posebno važna je določba odstavka 2., točke 6., ki pravi, da se mora v sejo, v kateri se obravnava letni račun, poklicati vedno enega namestnika, da glasuje o računu namesto tistega, ki račun polaga. Tisti torej, ki polaga letni račun, nima pravice glasovanja.

Sklepe gospodarskega odbora je možno izpodbijati z navadnimi pritožbami. Te pritožbe se imajo vlagati pri občinskem predstojniku (županu) in ne pri načelniku gospodarskega odbora. Doba za pritožbo je določena neprestopno na 14 dni, računana od dne, ko se je sklep gospodarskega odbora razglasil ali pritožniku vročil.

Odtegnjena je gospodarskemu odboru pravica, sklepati o pobiranju doklad ali o najetu posojil. Če hoče gospodarski odbor, da se v podobčini za podobčinske namene pobirajo doklade, ali da se najme kako posojilo, se ima za to obrniti na občinski odbor, ki je edini upravičen o tem sklepati.

Za važne sklepe gospodarskega odbora (glej §§ 90.—93. obč. reda) mora izposlovati načelnik višje odobrenje. V ta namen se ima obrniti na župana. Županu pristoji poleg tega tudi važna pravica, da sme zahtevati od gospodarskega odbora, naj se mu naznanijo vsi storjeni sklepi.

Tekoče posle gospodarskega odbora, zlasti izvršitev sklenov vodi na-

čelnik. Če je ta zadržan, ga namestuje tisti član, ki je po letih starejši izmed ostalih dveh.

Ze gori smo govorili o disciplinarni oblasti deželnega odbora. V zadnjem času se je dogodil na Kranjskem slučaju, da se je gospodarski odbor naravnost uprl županstvu in deželnemu odboru, kakor tudi okrajnemu glavarstvu. Dasiravno so se njegovi sklepi instančnim potom razveljavili, jih je gospodarski odbor vendarle izvršil, ne da bi se moglo kaj ukreniti proti njega članom. Z ozirom na to določa sedaj točka 10. nove postave, da sme deželni odbor članom gospodarskega odbora dajati primerne ukaze, če svoje dolžnosti ne bi vršili; ako bi se pa ukazov ne držali, jim sme prisoditi globo do 200 K. Ako upornost dalje časa traja, lahko deželni odbor globo po potrebi ponavlja, obenem pa pošlje tudi lahko komisijo v podobčino, da na račun članov gospodarskega odbora ukaz izvrši.

Ta oblast ne pristoji deželnemu odboru samo nad vsakokratnimi člani gospodarskega odbora, ampak tudi nad izstopivšimi, da jih na ta način prisili, izročiti podobčinske posle ali dati podobčinske račune ter sploh izpolnovati dolžnosti, h katerim jih je služba vezala.

Razpust gospodarskega odbora je nekoliko drugače določen, kakor oni občinskega odbora, medtem, ko ima pravico razpusta občinski odbor v smislu § 99. obč. reda, politična deželna oblast, pristojna ta pravica za gospodarski odbor deželnemu odboru, dogovorno z deželno vlado. Dosedaj je bil razpust gospodarskega odbora nemogoč. Sedaj pa bo imel to pravico deželni odbor, ki v takem slučaju popolnoma samostojno določa gerentstvo.

Upajmo, da bo ta nova postava prinesla red v marsikatero zavoženo gospodarstvo podobčin ter podobčinskih korporacij!

Ljubljanske novice.

Ij Slov. katol. izobraževalno društvo v Mostah vabi k predstavi, ki jo priredi na Mali Šmaren, dne 8. septembra, v salonu g. Oražma na Selu št. 30. K obilni udeležbi vabi odbor. — Začetek ob 4. uri popoldne.

Ij V prvo šolo gimnazije se bodo v Ljubljani na jesen sprejemali učenci samo na gimnaziji na Poljanski cesti, kjer je še prostora za en oddelk. Več v inseratu.

Ij Vinska pokušnja se vrši danes kakor običajno od 5. do 9. ure zvečer pod kavarno »Evropa«.

Ij Avtomobil povozil. Ko je včeraj popoldne okrog 5. ure pripeljal šofer Franc Ogrin z Lončaričevim avtomobilom po Prešernovi ulici proti Marijinem trgu, je podrl na tla 67 let staro mestno ubogo Terezijo Kuharjevo in jo povozil. Kuharjeva je zadobila več poškodb, toda niso smrtno nevarne. Na lice mesta došla policijska komisija je odredila, da je bila poškodovana prepeljana z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Šofer je pravilno trobil in se starki ognil, a je starka bila tako zmešana, da je zavila v nasprotno smer in tako sama povzročila nesrečo.

Ij Konj udaril. Ko je šel včeraj na živinskem semnju posestnik Franc Virnik iz Tupalič mimo nekega konja, ga je konj udaril s kopitom na desno lice in ga težko telesno poškodoval. Virniku se je zdrobila čeljustna kost, obležal je nezavesten in so se mu pretresli tudi možgani. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Nogo zvil. Ko se je danes zjutraj na Sv. Petra nasipu na držaje naslonil Avguštin Jordan, brivski pomočnik, je izgubil ravnotežje in padel v strugo Ljubljanice. Pri padcu si je Jordan zvil desno nogo.

Ij Vlom. Danes ponoči je dosedaj še neznan tat poskušal vlomiti v Čvančarovo drogerijo v Selenburgovi ulici, in sicer pri vratih, ki vodijo iz veže. Ker se mu tukaj ni posrečilo, je šel na dvorišče ter tam pri oknu s »Fuchsschwanzom«, katerega je popustil na lico mesta, prežagal okvir in zakrivil drog železnega omrežja toliko, da je prišel v laboratorij odnosno v skladišče, od tam pa v trgovino, kjer je pobral iz predalov 78 K denarja, dva lca Sirene fotografska aparata in dva samobrivnika, potem pa šel v vežo, kjer je hotel s silo odpreti važna vrata in oditi. Ker se je pa zbal stražnika, je šel nazaj na dvorišče ter po strehah prišel v hišo v Bethovenovo ulico, kjer je šel v klet in skozi okno odnesel pete. Policija je za predrznim vlomcem storila vse korake, a se ji dosedaj še ni posrečilo mu priti na sled.

Ij Kolo ukraden. Včeraj popoldne je bilo v Wolfovi ulici št. 3 iz veže ukradeno nadporočniku Antonu Kienbauerju kolo »Superior«, vredno 160 K. Kolo je črno pleskano, ima rjava držala z navzdol zakrivljeno balanco in veliko prestavo. Pozor pred nakupom!

Ij Izgubila se je denarnica z 90 K vsebine in voznim listkom iz Ribnice

v Ljubljano. Najditelj naj jo odda na policiji.

KNJIGOTRŠTVO.

* Peter Barbarič, vzoren hrvaški mladenič, vzor mladeničem slovenskim. Spisal P. A. Puntigam. Cena 1 K 20 vin., vezano 1 K 80 vin. To je krasna knjiga; življenjepis hrvaškega mladeniča, ki naj bo vzor našim slovenskim mladeničem. — Ena misel iz predgovora, naj zadošča, da bo slovensko ljudstvo pridno prebiral to knjigo. Večjega ponosa ni za noben kraj, ne za župnijo, ne za deželo, ne za narod, kakor če ima dobro mladino. — Največja sreča vsakega človeka je srečna smrt. Poleg srečne smrti je pa človekova največja sreča lepo preživljena mladost. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani po zelo nizki ceni.

* Deset pesmi k blagoslovu. Za mešani zbor zložil Anton Grum, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena izvodu 1 K.

Ti napevi bodo cerkvenim pevskim zborom zlasti po deželi izbornostrežali in dobrodošli.

Ne samo radi tega, da so zloženi v lahkem in melodijoznem slogu, temveč posebno še zato, ker ima vsak napev po tri kitice, kar smo pri vseh dosedaj izišlih blagoslovnih napevih zelo pogrešali.

Oblika zbirke je prav čedna, tisk lep in razločen, papir zelo trpežen.

Upamo, da bodo naši gg. organisti radi segali po teh primernih in lepih napevih ter jih z veseljem izvajali v čast in slavo med nami pričujočega Zveličarja.

Dalje prav toplo priporočamo deset obhajilnih pesmi in 2 v čast presvetemu Srcu Jezusovemu od istega skladatelja.

Tudi ti napevi so melodijozni in prav lahki, ter bodo svojemu namenu vsestransko kar najbolje služili.

Cena partituri 1 K. Dobivajo in naročajo se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Potresi ob Marmarskem morju se nadaljujejo. Tiste hiše, ki se še niso podrele, so v nevarnosti, da se poderejo.

* Zbirka slovenskih narodnih pesmi IV. zvezek. Besede zapisal dr. J. Debevec, harmoniziral in uredil Marko Bajuk, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena izvodu 1 K 60 vin.

Gospod Bajuk ima za razvoj slovenske narodne pesmi veliko zaslug. V vseh, kar jih je dosedaj izdal, se kaže enega najboljših harmonizatorjev. V tem zvezku sta se oba gg. prireditelja zelo ozirala na to, da sta pedala našim pevcem v besedilu kakor v harmonizaciji zares tako pesem, kakor jo naš narod poje. To je pravo pristno narodno blago in je za pravo narodno pesem velike važnosti. — Napevi so povečini povzeti iz cerkniške okolice in jih je v tem zvezku 24 in sicer: 9 za moški, 12 za mešani in 3 za ženski zbor. Napevi, kakor je sklepati niso nič spremenjeni bodisi v besedilu ali melodiji in so taki, kakor jih poje naše ljudstvo.

Priporočamo te napeve kar najtopleje vsem našim pevskim zborom. Opozorjamo jih posebno na to, da jih z mirno vestjo lahko proizvajajo, ker se v besedilu ne nahaja nič spodtakljivega. Kakor je rečeno, je pa ta zbirka tudi za folklorista velikega pomena in upati je, da naša narodna pesem še ne bo utihnila. Gospod prireditelj pa naj še dalje zbira narodne bisere, da se otmo pozabljenosti.

* Deset pesmi k blagoslovu. Za mešani zbor zložil Anton Grum, založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Cena izvodu 1 K. Ti napevi bodo cerkvenim pevskim zborom zlasti po deželi izbornostrežali in dobrodošli. Ne samo radi tega, da so zloženi v lahkem in melodijoznem slogu, temveč posebno še za to, ker ima vsak napev po tri kitice, kar smo pri vseh dosedaj izišlih blagoslovnih napevih zelo pogrešali. Oblika zbirke je prav čedna, tisk lep in razločen, papir zelo trpežen. Upamo, da bodo naši gospodje organisti radi segali po teh primernih in lepih napevih ter jih z veseljem izvajali v čast in slavo med nami pričujočega Zveličarja. Dalje prav toplo priporočamo 10 obhajilnih pesmi in 2 v čast presvetemu Srcu Jezusovemu od istega skladatelja. Tudi ti napevi so melodijozni in prav lahki ter bodo svojemu namenu vsestransko kar najbolje služili. Cena partituri 1 krono. Dobivajo in naročajo se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Ali imate že srečke „Slovenske Straže“? Naročite jih več skupaj! Srečka samo 1 K. Vrednost glavnega dobitka 5000 K. Vrednost vseh dobikov 20.000 K. .

* Berila ali listi in evangeliji za nedelje, praznike in imenitnejše godove cerkvenega leta. Priredil dr. Josip Lesar, častni kanonik, profesor bogoslovja itd. v Ljubljani. Nova izdaja evangelijev je ravnokar dotiskana z novimi, zelo razločnimi in za ta namen posebej izdelanimi krasnimi črkami. Sploh je vsa zunanja oprema dragocena in prikladna vzvišeni vsebini. Knjigo so odobrili knez nadškofski ordinariat goriški, škof, ordinariat tržaški in knezškofski ordinariat ljubljanski in postane vir in podlaga božje besede med Slovenci. Cene so sledeče: Platno, rdeča obreza 4 K 50 vin.; umetno usnje, zlata obreza 4 K 50 vin.; izdaja na najfinjšem (japan) papirju, šagrin, zlata obreza 8 K. Knjigo je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani in bodo vezani izvodi 10. t. m. na razpolago. Naročila se že danes sprejemajo.

Voditeljem tretjega reda priporočamo knjigo: »Tischler, Handbuch zur Leitung des dritten Ordens des hl. Franciskus samt 150 Predigtsskizzen für die Ordensversammlungen.« Cena 10 K, vez. 12 K, po pošti 42 vin. več. Ista je ravnokar izšla v šesti predelani in pomnoženi izdaji, katero je aprobirala sv. kongregacija. Načrti za govore niso primerni samo za zborovanja tretjega reda, temveč tudi za Marijine družbe ter za mladeniška, delavska in stanovska predavanja sploh. Prigode se dobe tudi v samostojni knjigi, in sicer stane izvod 6 K, po pošti 42 vin. več. Obe knjigi se dobijo v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izšla in se tam tudi naroča lična knjižica »Officium divinum« v drugi izdaji. Spisal jo je R. Janežič, spiritual v bogoslovju. Cena je ostala ista kakor pri prvi izdaji, dasiravno je ta izdaja pomnožena za 23 strani. Stane broširana 1 K in v platno vezana 1 K 60 vin. Knjižica obsega 111 strani. Namenjena je č. gg. slovenskim duhovnikom in bogoslovcem. Kdor jo dodobra prouči, najde v njej vse, kar mu je treba znati, da brevir prav in lepo opravlja po želji sv. Cerkev. Na čelu ima knjiga lepo papeževo konstitucijo »Divino afflatu« z novimi rubrikami vred. Na te se je pisatelj pri spisovanju nove izdaje prav posebno oziral. Odveč bi bilo, to podučno knjigo na dolgo opisovati ali celo hvaliti; hvali naj se sama s tem, da vsem č. gg., katerim je namenjena, zlasti pa novincem — to smo pa z ozirom na novo papeževo tozadevno konstitucijo vsi — pomaga Boga slaviti. Torej: Tolle, lege, disce.

Ali ste že obnovili naročnino?

Telefonska in brzojavna poročila.

CUVAJ ZOPET V ZAGREBU.

Zagreb, 5. septembra. »Narodne Novine« naznanjajo, da se je komisar Cuvaj pripeljal v Zagreb ter da je zopet prevzel posle.

UPOR RUSKE MORNARICE.

London, 5. septembra. »Daily Chronicle« poroča, da se je vse črnomorsko prodorje uprlo. Ladje so začele streljati na sebastopolske trdnjave, katere so na ogenj energično odgovarjale in baje eno ladjo potopile. Ena križarka je zbežala v bolgarsko pristanišče Vargas. Mornariškega preiskovalnega sodnika Šubina so zaprli, ker je bil z revolucionarji v zvezi.

NAPAD NA RUSKEGA PROMETNEGA MINISTRA.

Peterburg, 5. septembra. V bližini postaje Sumaropovo so neznanci položili na tir, po katerem se je imel pripeljati vlak s prometnim ministrom Ruklovom, hlode, da bi vlak s tira skočil. Nesrečo so pravočasno preprečili.

ZOPET ATENTAT NA SMODNIŠNICO.

Osljek, 5. septembra. Dva neznanca sta se približala smodniški zalogi v Beliju. Straža je ustrelila nanju. Atentatorja sta ušla.

ANARHISTI V MILJAH.

Milje (pri Trstu), 5. septembra. Tu so aretirali štiri anarhiste: Petra Desanti iz Pulja, Ivana Brandesicha, Evgena Fontanot in Ivana Fransina iz Milja. Zaplenili so tudi neko bodalo. Oddali so jih v koprsko kaznilnico.

BOJ Z BANDITI NA CESTI V GENOVI.

Genova, 5. septembra. Dva Francoza, ki sta se vsedla na tramvaj, nista hotela plačati in sta skočila s tramvaja. Sprevodnik jima je sledil, da bi jih pustil aretirati, nakar sta začela nanj streljati in ga ustrelila. Nato so pritekli policaji in orožniki, banditi so pa nanje najmanj 50krat ustrelili. Enega policaja so ustrelili, dvanajst pa ranili. Naposled so enega bandita ustrelili,

drugega pa zaprli. Pravi, da se piše Ferrerio, je gipsni delavec in je prišel iz Marsilje.

RUDNIŠKA NESREČA V LA CLARENCE.

Pariz, 5. septembra. Pri rudniški nesreči v La Clarence je izgubilo svoje življenje 60 delavcev. Požar v jami traja dalje. Rudnik je uničen.

GALIŠKI DEŽELNI ZBOR.

Dunaj, 5. septembra. Spravna pogajanja med Poljaki in Rusini imajo baje ugoden uspeh. Gališki deželni zbor se skliče 20. t. m. in se bo posvetoval o volilni reformi za deželni zbor.

OSEMINDVAJSET SOCIALNO-DEMOKRAŠKIH STRAHOVALCEV OBŠOJE-NIH.

Nürnberg, 5. septembra. Tu je bilo obsojenih 28 socialnih demokratov. Bili so zidarji in organizirani v socialno-demokrački organizaciji. Pri delu, pri katerem so bili zaposleni, so bili tudi trije krščanski socialisti, ki so bili sicer organizirani, a v svoji krščanski organizaciji. Ker niso hoteli pristopiti k njihovi organizaciji, so jim socialni demokratje toliko časa nagajali, da jih je moral gospodar odpustiti. Zato jih je pa obrtna oblast kaznovala vsakega z enim dnevom ječe in povrnitev stroškov. Socialno-demokrački listi pravijo, da je ta razsodba »neumljiva«.

Mnenje g. dr. Fr. Slavika

v Zdicu.

G. J. Serravallo

Trst.

Po treh letih praktičnih preizkušenj, si dovoljujem naznaniti Vam, da sem dosegel z Vašim Serravallovim Kinavinom z železom jako dobre uspehe, posebno pri oslabilih in bledičastih otrocih, in da ga od takrat ponovno pripisujem. Zdic, v decembru 1909.

Dr. Fr. Slavik.

Zahvala.

Ob prebriski izgubi ljubljene soproga, skrbnega očeta, nepozabnega brata, gospoda

Davorina Karlina

c. kr. profesorja v pokoju

sino prejeli toliko globokih izrazov odkritega in priskrbenega sočutja, da nam srčna potreba nareka iskreno zahvalo vsem onim, ki so nas tolažili ob dolgi, mukotrpni bolezni, kakor tudi ob smrti predragega, nenadomestljivega nam rajnika. Prekrasni venci, ki so jih položili na njegov grob, obilna udeležba njegovih ožjih stanovskih tovarišev in prijateljev, predvsem slavnega ravnateljstva in učiteljskega zbora c. kr. II. državne gimnazije, ter mnogostevilne prečastite duhovščine so nam bili v neizmerno uteho, saj nam pričajo, da tudi njim ostane spomin na našega nepozabnega, prerano umrlega tako trajen in čist, kakor ostane v naših srcih.

LJUBLJANA, dne 5. septembra 1912.

Rodbina Karlinova.

2813

Nekarsulmov motor

skoro nov, model 1912, z dvojno prestavo, prostim tekom, 2-HP, se poceni proda. Več pove Mih. Kavčič v Kosezah, gostilna pri »Svedraču«.

2685

Odda se lepa

2752 6

mesečna soba

brez oprave, na Mestnem trgu št. 25, II. nadstropje. Več se poizve istotam.

Glasovir

izvrsten, malo rabljen (Mignon)

2767

Lestenec

zelo lep, za malo cerkev ali dvorano

Zaluzije

za okna, 145—75 cm velike, se prav ceno proda.

JOSIP OBLAK, Šelenburgova ulica 1, Ljubljana.

Absolventka

8 razredne ljudske šole, stara 16 let, želi vstopiti v kako večjo trgovino kot praktikantka,

najraje v pisarno. Cenjene ponudbe z navedbo pogojev pod šifro M. B. 2682 sprejema iz prijaznosti uprava tega lista.

2682

Stenografa ali stenografinja

ki zna pisati na stroj, išče odvetniška pisarnica dr. Josip Wilfana, v Trstu. Zahteva se znanje slovenske, poleg tega pa nemške ali laške stenografije. Vstop takoj. Plača po dogovoru.

2708

Zahvala.

Sklenila se je zemlja in ob svojem grobu stojimo nemi, težko preizkušeni od volje božje, ki je zahtevala enega najvzlednejših soprogov, najskrbnejših očetov in najboljših bratov, gospoda

Rudolfa Rasteliger-ja

c. kr. sodnega nadoficijala.

Dolžnost, spojena z globoko hvaležnostjo, nam narekuje, da se tem potom spominjamo vseh, ki so pokazali blagemu pokojniku z dobro voljo, besedo, pismom ali pa dejanjem svojo blagonaklonjenost in sočutje in tako tudi nam lajšali tugo in boleost, in najsi so to storili nepozabnemu pokojniku za časa dolgotrajne bolezni ali na njega zadnjem potu. Zlasti pa izrekamo za izkazano sočutje in častno spremstvo velerodnemu gosp. dvornemu svetniku Pajku, gosp. dežel. sodnemu svetniku Sturm, gospodu finančnemu svetniku dr. Rupniku, vsem gospodom stanovskim kolegom iz mesta in dežele, dalje vsem gospodom poduradnikom, ki so se udeležili sprejeda korporativno, sl. stanovskemu društvu za poklonjeni prekrasni venec, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, svojo najiskrenejšo zahvalo.

2814

Niš manj se s hvaležnim srcem ne spominjamo pokojnikovega predragega prijatelja veleč. g. Kovačiča, ki je stal ob njegovi postelji tolažeč in dvigajoč duha, gosp. zemlj. vodje Koširja, ki je zvesto obiskoval in tolažil uboga trpca, vseh gg. zdravnikov, č. sestre Snaragde za zares trudaljubivo in požrtvovalno bolniško postrežbo, in vseh bolniških strežnikov, ki so na svoj način pripomogli k olajšanju pokojnikovega trpljenja.

Zahvaljujemo pa se najgloblje za izkazano sočutje, ljubeznjivost in blagonaklonjenost tudi velerodni obitelji svetnik Munda-tovi ter gospema Zavašnikov in Bizjakovi. — Vsem še enkrat: Stotero povrni Bog.

V LJUBLJANI, dne 4. septembra 1912.

Justina Rasteliger, vdova

Rudica in Božidar Rasteliger, hčerka, sin

Učiteljska družina sprejme na

hrano in stanovanje

dve mirni, manjši deklici. Več pove uprava Slovenca pod šte. 2790. (Znamka!)

RAZGLAS.

C. kr. intendantca domobranskega poveljstva v Gradcu oddaja javnim potom dobavo približno 510 q **OVSA** za dobavno periodo 1912/1913.

Dobavna razprava se vrši v Ljubljani, domobranska vojašnica, staro poslopje, I. nadstropje, vrata št. 68. — Istotam se lahko tudi vpogledajo dobavni pogoji in pojasnila dobe v delavnikih od 10. do 12. ure dopoldne.

2805

Od upravne komisije pri kadru c. kr. domobranskega pešpolka Ljubljana, št. 27.

Prvovrstni damsko krojaški modni atelije

M. Šarc, Ljubljana

Kongresni trg št. 4 (Gerberjeva hiša)

opozarja cenjene dame na zajamčeno točno izvršitev naročil in na brezhibno elegantno izdelavo.

2745

Štev. 495.

Naznanilo.

2808 (3)

Na c. kr. drž. realki v Idriji se bodo za šolsko leto 1912/13 vpisovali učenci:

v I. realčni razred dne 16. septembra dop. od 9—11,
v II.—IV. razred dne 20. septembra popoldne,
v V.—VII. razred dne 20. septembra dopoldne.

Sprejemne izkušnje v I. r. se vrše dne 17. septembra, sprejemne izkušnje v višje razrede in ponavljalne izkušnje pa dne 19. septembra.

V pripravljalni razred se bodo sprejemali učenci dne 16. septembra dopoldne od 11.—12. ure.

Šolsko leto se prične s sv. mašo v župni cerkvi sv. Barbare dne 21. septembra ob pol 8. uri dop.

Ravnateljstvo c. kr. drž. realke v Idriji,

dne 4. septembra 1912.

Resna ženitna ponudba!

Za tridesetletnega veleposestnika in industrijalca v lepem kraju v provinci v neposredni bližini mesta s 30.000 K letnega dohodka išče se 20—30 letna nevesta, gospica ali vdova brez otrok, prijetne zunanosti, pridna gospodinja iz dobre trgovske hiše s primernim premoženjem. — Posredovalci po poklicu izključeni. Direktno ponudbe (če le mogoče s sliko, katera se takoj vrne.) do 15. sept. pod šifro »Jesen 1912.« na upravništvo lista »Slovenec«. Stroga tajnost pod častno besedo zajamčena. — Na dopise, ki dojdejo anonimni se ne ozira.

2807 (5)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
4	9. zveč.	736,5	12,0	sl. szah.	jasno	
5	7. zjutr.	735,1	10,8	brezvetr.	oblačno	0,0
	2. pop.	733,0	22,1	sr. jzah.	jasno	

Srednja večerajšnja temp. 14,0°, norm. 16,4°.

Urejo se odda

dobrim poštenim ljudem proti dobri plači sedem tednov staro dete moškega spola. Naslov pove uprava »Slovenca« pod šte. 2801.

2696

Proda se

hiša v Logatecu

z dobro vpeljano gostilno in trgovino z vsemi gospodarskimi poslopji, z njivami in travniki, vse okrog hiše. Pripravna je tudi za vsako drugo obrt. Več se poizve pri:

Val. Debelaku, Škofja Loka.

Srečke v korist Slov. Straži.

4 K 75 vinarjev

znaša mesečni obrok za 400.000 frankov
turško srečko 400.000 frankov
 ki ima šest žrebanj z nastopnimi glavnimi dobitki vsako leto: 200.000 frankov
 2603 skupaj 1.800.000 frankov

Prihodnje žrebanje 1. oktobra t. l.

Vsak naročnik turške srečke prejme eno srečko v podporo revnih otrok z glavnim dobitkom v vrednosti 5000 kron **zastonj**. Pojasnila daje za "Slovensko Stražo" g. Valentin Urbančič Ljubljana, Kongresni trg šte. 19.

Poštna pomočnica

se išče za poštni urad, oddaljen pol ure od Ljubljane. Potrebne se približno 3 kratno pomočno poslovanje v tednu. Stanuje torej lahko v Ljubljani. Več pove uprava tega lista pod št. 2699.

Prav resna ženitna ponudba.

Za svojo sestro v 25 letih, izobražena in varčna, prijetne zunanosti, s par tisoč kronami gotovine, trgovsko izobražena, iščem primerne ženin.

Ponudbe s sliko naj se pošljejo do 15. oktobra na naslov:

„Krizantema“

na upravo Slovenca. Tajnost častna stvar. Na anonimne ponudbe brez slike se ne ozira.

2721

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku

prodaja lepo

2812

apno v kosih

v celih vagonih po najnižjih cenah.

2-3 dijaki

se sprejmejo na stanovanje in dobro hrano pod vestnim nadzorstvom. Glasovir na razpolago. Vprašanja na učni zavod Josip Kristof v Ljubljani, Sodna ulica 2.

2809

Vse predmete železninske stroke

dobite najceneje pri

veletrgovini z železnino „MERKUR“

Peter Majdič, Celje.

Solidno blago!

1251

Postrežba točna!

Bančno posredovanje.

Trgovci, tovarnarji in obrtniki dobijo prednime na izpostavljen račun, kakor se tudi eskomptujejo. - Obresti 6—6½%. Postrežba točna in kulantna.

Razširjanje: a) za javne uradnike in častnike na 10 do 20 let event. brez povračila kapitala. Mesečni obroki od K 400 naprej za K 1000—, tudi brez porokov.
 b) Za javne in privatne uradnike, bančne, odvetniške, notarske uradnike brez predznambe plače. Mesečni obroki po 10 K za 1000 K. Strogo bančno 5½% obresti letno.
 c) Vojaške ženitne kavcije. Priskrbitve in posojila do 70% brez police, brez predznambe, 5%, brezplačno preskrbljenje polic za večkrat zavrnjene.
 Vprašanja zaradi najnatančnejših informacij pod „poštni predal 45 v Ljubljani, glavna pošta restante.“

2619

Prav resna ženitna ponudba.

Za svojega brata, izobraženega, v najlepši moški dobi, prijetne zunanosti, s krasno, dobro uspevajočo trgovino, iščem primerne neveste, od 22—28 let, trg. izobražena, prijetne zunanosti, s par tisoč kronami premoženja. - Ozira se le na resne ponudbe s sliko, do 15. oktobra na naslov „Grtomir“ na upravo Slovenca. - Tajnost častna stvar. Na anonimne dopise in brez slike se ne ozira.

Otroka

od 2 let naprej sprejme v rejo dobra, pošena in krščanska rodbina. Naslov pove uprava pod šte. 2811.

Elegantni in trpežni so pravi

2755



kavčug - podpetniki.

Dobiva se v vseh zadevnih trgovinah.

KONTORISTKA - ZAČETNICA

zmožna slovenske in nemške stenografije ter strojepisja, se sprejme. Prednost imajo reflektantnje, ki stanujejo v Rožni dolini. Ponudbe z zahtevo plače pod „poštni predal 47, Ljubljana.“

Izprašana učiteljica

hrvatskega jezika se išče kot vzgojiteljica v Zagreb. Naslov pod „2806“ pri upravi „Slovenca“.

2806



M. TUŠEK, LJUBLJANA

Stari trg 28

trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, podobami in zrcali po najnižjih cenah

se priporoča prečistiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.

Nacrte in preračune na željo. - Solidna postrežba.

315

Usi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otrok?

Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljani po knjižico gosp. župnika Haasea o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

2155

Zavod za ortopedično zdravljenje

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom raznovrstno skrivljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd. je

2694 3

v Gosposki ulici št. 8, pritlično.

Pojasnila se dobivajo ob delavnikih od 4. do 5. ure pop. istotam.

Povodom začetka šole

priporoča

modna in športna trgovina

P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte

za dijake in dijakinje:

perilo, klobuke, čepice, majice, nogavice, rokavice, dežnike, kravate, naramnice, podveze, žepne robce, glavnike, krtače, milo, predpasnike, pase, torbice, gumbice, moderce, telovadne čevlje itd.

2786

Stavbno podjetje.

Albert Valli

zapriseženi izvedenec in cenilec

Jesenice — Gorenjsko

Projektiranje in izvršitev vseh vrst visokih betonskih in vodnih stavb, cest, kanalizacij, dobavljanja vode, ribnikov, zemeljskih in skalnih del itd.

Cestne, industrijske, gozdne in poljske železnice, zvezni tiri.

2715

Nasveti v vseh stavbnih zadevah.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po 4¼% brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v 4½% komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila v zastavnih listih po 4½%

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne.